

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/114/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122209659
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7122209659.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a JUDr. Martina Kolesára vo veci starostlivosti súdu o maloletého R. E. nar. XX.X.XXXX bývajúceho s matkou zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťa rodičov: R. R. K., Y. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej na L. ul. č. X v T. Y., aktuálne na L. ul. č. XX/XX v Y., Z. republika právne zastúpenej Mgr. Stanislavou Liptákovou advokátkou so sídlom AK na Rozvojovej ul. č. 2 v Košiciach a Mgr. R. E. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na R. ul. č. XX v Q. právne zastúpeného JUDr. Romanom Frnčom advokátom so sídlom AK na Uralskej ul. č. 11 v Košiciach v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I sp. zn. 12P/110/2022 zo dňa 20.9.2022 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie v napadnutom výroku I. o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že nariaďuje neodkladného opatrenie v tomto znení:

Nahrádza súhlas otca R. E. nar. XX.X.XXXX s osobitným spôsobom plnenia školskej dochádzky a povinného predprimárneho vzdelávania mal. R. E. nar. XX.X.XXXX mimo územia T. republiky, v prípravnom ročníku O. školy a R. školy, I. XX, Y. X Z. republika počas školského roka XXXX/XXXX.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca aj matky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože v ňom neosvedčili naliehavú potrebu úpravy pomerov v rodine. Otec žiadal nahradiť súhlas matky so zápisom maloletého do O. školy s materskou školou R. XX/A v Q. za účelom povinnej školskej dochádzky maloletého a zároveň žiadal, aby súd zmenil uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 18.11.2019 č.k. 8CoP/277/2019 v časti upravujúcej striedavú osobnú starostlivosť o maloletého tak, že osobná starostlivosť každého z rodičov sa bude realizovať v 2 týždňových intervaloch s dňom striedania v nedeľu o 16.00 hod. v mieste jeho bydliska. Matka žiadala, aby súd nahradil súhlas otca so zápisom maloletého do prípravného ročníka O. školy a materskej školy na ul. I. XX, Y., Z. republika.

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že maloletý navštevuje od septembra 2022 ZŠ R. v Q., kde si plní povinnú školskú dochádzku. Na Okresnom súde Košice I sa vedie konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému pod sp. zn. 21P/104/2019. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie skonštatoval, že rodičom muselo byť dlhodobo zrejmé, že maloleté dieťa bude navštevovať základnú školu, ktorú mu je potrebné vybrať spoločne tak, aby školské zariadenie na realizovanie povinnej školskej dochádzky najviac vyhovovalo jeho individuálnym potrebám. Súčasne poukázal na § 25 a nasled. školského zákona, v zmysle ktorého je na rozhodnutí príslušného správneho orgánu v školstve (v tomto prípade riaditeľa kmeňovej školy), ktorý rozhodne o tom, či maloletému povolí vzdelávanie na škole mimo územia Slovenskej republiky.

3. Proti výroku I., ktorým súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia podala v zákonnej lehote odvolanie matka s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie, ktorým nahradí súhlas otca s osobitným spôsobom vzdelávania maloletého R. na obdobie trvania školského roka 2022/2023 v škole mimo územia Slovenskej republiky, a to v Českej republike, v prípravnom ročníku O. školy a R. školy, I. XX, Y. 2, alternatívne, aby nahradil súhlas otca s plnením povinnej školskej dochádzky na obdobie trvania školského roka 2022/2023 v škole mimo územia Slovenskej republiky, a to v Českej republike, v O. škole a R. škole, I. XX, Y. 2. Má za to, že boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zdôraznila, že medzi ňou a otcom nie je dohoda o podstatnej veci súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností, a to pokiaľ ide o vzdelávanie maloletého. Nevedia sa zhodnúť v tom, kde (v ktorej škole a na území ktorého štátu) bude maloletý R. plniť povinnú školskú dochádzku v školskom roku 2022/2023. Naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov je v tom, že už prebieha 8 týždňov školského roka. Uviedla, že v konaní v merite vecí vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 21P/104/2019 už nadobudol predbežnú vykonateľnosť rozsudok zo dňa 20.9.2022, ktorým bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti za situácie, keď dlhodobo žije a pracuje v Prahe, na čo súd aj prihladal v rozhodnutí. Nie je preto v jej možnostiach a schopnostiach zabezpečiť prítomnosť maloletého na vyučovaní v Košiciach. Uviedla, že kontaktovala riaditeľa školy, ktorú maloletý navštevuje, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia poukazoval na § 25 a nasled. školského zákona, v zmysle ktorého je na rozhodnutí príslušného správneho orgánu v školstve (v tomto prípade riaditeľa kmeňovej školy), aby rozhodol o tom, či maloletému povolí vzdelávanie na škole mimo územia Slovenskej republiky. Riaditeľ školy dňa 11.10.2020 (pravdepodobne mala na mysli rok 2022 - pozn. odvolacieho súdu) vydal rozhodnutie, ktorým nepovolil maloletému plniť školskú dochádzku mimo územia SR, nakoľko nebol predložený súhlas otca, ani jeho nahradenie súdom. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia navyše vyplýva, že v prípade, ak by riaditeľ školy povolil maloletému plniť školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky, napriek nesúhlasu otca, fakticky by tak nahradil jeho súhlas, na čo je oprávnený len súd. Od vydania napadnutého uznesenia nastalo teda niekoľko nových skutočností, ktoré opodstatňujú neodkladnú úpravu ich pomerov. Okrem toho, maloletý je už podľa predbežnej vykonateľnosti rozsudku v jej osobnej starostlivosti v Prahe a chodí do školy na O. školu a R. školu, I. XX, Y. 2. Nie je preto v záujme maloletého, aby za tejto situácie plnil svoju školskú dochádzku aj naďalej v spádovej škole v Košiciach. Do pozornosti odvolacieho súdu dala aj upozornenie triedneho učiteľa Základnej školy v Košiciach na nedbalú školskú dochádzku maloletého R. v Košiciach, v zmysle ktorého riaditeľ eviduje vymeškané hodiny maloletého ako neospravedlnené, čo poškodzuje záujmy maloletého, ktorý riadne navštevuje Základnú školu a Materskú školu, I. 2, v Y. v Z. republike, kde bol právoplatným rozhodnutím prijatý. Týmto postupom ich vystavuje zbytočnej hrozbe možných sankcií za neplnenie povinnej školskej dochádzky na Slovensku. Na podporu svojich tvrdení matka predložila rozsudok Okresného súdu Košice I z 20.9.2022 sp. zn. 21P/109/2019, doložku jeho vykonateľnosti, upozornenie triedneho učiteľa na nedbalú školskú dochádzku maloletého na O. škole s materskou školou, R. XX/A, Q. a rozhodnutie riaditeľa O. školy s materskou školou, R. XX/A, Q. z 11.10.2022, ktorým maloletému R. nebolo povolené plniť školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky.

4. Otec maloletého vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol potvrdiť napadnutý výrok uznesenia ako vecne správny. Potvrdil, že súd prvej inštancie rozsudkom z 20.9.2022 sp. zn. 21P/104/2019 zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky. Voči tomuto rozhodnutiu podal odvolanie, v ktorom navrhol, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti, upravil styk maloletého s matkou a určil výživné v minimálnej výške, alternatívne zväžil zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V odvolaní okrem iného poukázal aj na to, že matka svojvoľne zmenila bydlisko maloletého do iného štátu, s čím nikdy nesúhlasil. Matka stále prezentovala, že zmena jej bydliska je iba dočasná vec. Je presvedčený, že zmena bydliska mal. dieťaťa je tak podstatná vec, na ktorej by sa mali dohodnúť obaja rodičia. Z pôvodného stanoviska matky, že v Prahe bude len dočasne, kým si nájde prácu v Košiciach, sa stalo rozhodnutie a aj bydlisko trvalé, v dôsledku čoho postavila všetkých pred hotovú vec. Súd prvej inštancie nereflektoval na svojvoľné rozhodnutie matky a jej záujem stotožnil so záujmom maloletého dieťaťa. Súd opomenul otázku povinnej školskej dochádzky maloletého na Slovensku. Práve pripravenosť maloletého na plnenie školskej dochádzky na Slovensku a jeho nepripravenosť na plnenie v Českej republike je otázkou, ktorou sa súd mal zaoberať, ak by zohľadňoval záujmy maloletého. Skutočnosť, že maloletý nebol pripravený na povinnú školskú dochádzku v Českej republike mala byť dôvodom, prečo mal maloletý ostať na Slovensku a mal byť zverený do jeho osobnej starostlivosti. Miesto toho súd nepochopiteľne uprednostnil ekonomické (ne)možnosti matky presťahovať sa na Slovensko napriek tomu, že deklaroval možnosť finančne podporiť matku, aby sa na Slovensko mohla vrátiť,

prípadne sa stretávať s maloletým za situácie, keď aj sama matka verbalizovala, že je ochotná nájsť si na Slovensku prácu. Počas konania žiadal súd prvej inštancie dva krát, aby upravil otázku školskej dochádzky maloletého formou neodkladného opatrenia, čomu nebolo dva krát vyhovené. Namiesto toho zveril maloletého matke a dieťa si tak už neplní povinnú školskú dochádzku.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa CMP.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla, i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

10. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k odlišnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, a to, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia nahradením súhlasu otca maloletého s osobitným spôsobom plnenia školskej dochádzky a povinného predprimárneho vzdelávania maloletého R. počas školského roku 2022/2023 mimo územia Slovenskej republiky, a to na O. škole a R. škole, I. 2, Y. v Českej republike. Ako je to zrejme z obsahu spisu, po vydaní napadnutého uznesenia nastalo niekoľko relevantných skutočností, ktoré vo svojom súhrne osvedčili potrebu naliehavej úpravy pomerov v rodine. Jednou z nich bolo určenie predbežnej vykonateľnosti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky realizovanej rozsudkom Okresného súdu Košice I z 20.9.2022 sp. zn. 21P/104/2019. Z odôvodnenia tohto rozsudku je zrejme, že pre maloletého už nie je vhodný doterajší model striedavej osobnej starostlivosti, v ktorej sa doposiaľ nachádzal, pretože povinnú školskú dochádzku už nemôže plniť aj v Prahe, kde býva matka, aj v Q., kde býva otec. Podľa názoru súdu prvej inštancie je priam nevyhnutné, aby maloletý mal svoj stály domov v jednom výchovnom prostredí, pričom za vhodnejšie považoval to, ktoré má vytvorené matka v Y., pretože ak by maloletého zveril otcovi do Košíc, maloletý by v dôsledku slabej životnej flexibility matky prišiel o možnosť tráviť s matkou toľko času, akoby mohol tráviť s otcom v Prahe. Mal preukázané, že matka si počas konania hľadala prácu v Košiciach, dokonca aj mimo svojej kvalifikácie, kým otec o tom ani neuvažoval, napriek tomu, že pobočka jeho zamestnávateľa je aj v Prahe, aj v Brne. Otec tiež môže - na rozdiel od matky, pracovať z domu. Ďalšou z podstatných skutočností, pre ktorú sa odvolací súd rozhodol nariadiť neodkladné opatrenie je tá, že základná škola, ktorú maloletý navštevoval v Košiciach, evidovala neprítomnosť maloletého od jeho zverenia do osobnej starostlivosti matky ako neospravedlnenú a škola posielala matke upozornenie na nedbalú školskú dochádzku, ktoré by mohlo vyústiť do prípadného postihu voči matke. Navyše, riaditeľ tejto základnej školy v Košiciach odmietol udeliť maloletému súhlas na plnenie školskej dochádzky mimo územia Slovenskej republiky, v dôsledku čoho boli vyčerpané všetky možnosti, ako riadne ospravedlniť maloletého z povinnej školskej dochádzky na Slovensku. Nenariadením neodkladného opatrenia by nastal stav, ktorý by bol v rozpore s úvahami súdu prvej inštancie prezentovanými v meritórnom rozsudku, a ktorý by popieral aj dôvody, pre ktoré súd nariadil

jeho predbežnú vykonateľnosť v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd musel v tomto štádiu konania vychádzať zo stavu, aký mal v čase svojho rozhodovania a keďže aktuálne je výrok rozsudku o zverení maloletého matke v merite veci predbežne vykonateľný, odvolací súd je týmto stavom viazaný, rovnako ako je viazaný aj úvahami súdu prvej inštancie, ktoré ho k vyhláseniu predbežnej vykonateľnosti viedli. K vyjadreniu otca k odvolaniu matky odvolací súd uvádza, že konanie o nariadenie neodkladného opatrenia týkajúce sa nahradenia súhlasu otca na plnenie školskej dochádzky maloletého v Prahe, nemôže byť prostriedkom na preskúmanie a revidovanie záverov súdu prvej inštancie, ktoré prijal v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v merite veci. Námietky otca sú relevantné pre odvolacie konanie, ktoré sa bude viesť samostatne v merite veci, po vykonaní potrebných úkonov v zmysle § 374 CSP. Pokiaľ by odvolací súd zaujal k takýmto námitkám otca v tomto konaní svoje stanovisko, nahrádzal by tak činnosť odvolacieho súdu v merite veci, čo prípustné nie je.

12. Odvolací súd pri preskúmaní danej veci venoval patričnú pozornosť aj záujmom maloletého R. a nezistil, že by ich nariadením neodkladného opatrenia mohol ohroziť. Z vykonaného dokazovania je totiž zrejmé, že maloletý si aj v Českej republike plní povinnú školskú dochádzku, a to v prípravnej triede v Základnej škole na ul. I. XX v Y., kde bol riadne prijatý (č.l. 21). Z uvedených dôvodov odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie a nahradil súhlas otca maloletého s osobitným spôsobom plnenia školskej dochádzky a povinného predprimárneho vzdelávania maloletého mimo územia Slovenskej republiky, v prípravnom ročníku Základnej školy a R. školy, I. XX, Y. 2 Česká republika počas školského roka 2022/2023, z ktorej neboli do rozhodnutia odvolacieho súdu signalizované žiadne problémy s adaptáciou maloletého. Odvolací súd nemohol nahradiť súhlas otca s povinnou školskou dochádzkou maloletého v 1. ročníku základnej školy v Českej republike, pretože maloletý nebol prijatý do 1. ročníka po absolvovaní screeningu a vyšetrenia školskej zrelosti v Českej republike. Za súčasného stavu je v záujme maloletého, aby sa situácia týkajúca sa jeho vzdelávania dočasne zastabilizovala na školský rok 2022/2023, pretože v opačnom prípade by hrozilo, že bude musieť už druhý krát v priebehu troch mesiacov meniť nielen miesto, ale aj formu realizácie svojho povinného vzdelávania. Námietky otca smerujúce proti forme realizácie povinného vzdelávania maloletého v Českej republike majú význam pre konečné rozhodnutie a bude sa nimi zaoberať konajúci súd po rozhodnutí odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení v rámci zisťovania skutočného stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej.

13. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3: 0 (ust. § 393 ods. 3 druhej vety CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).